

Διάγραμμα Μαθήματος

Κωδικός Μαθήματος	Τίτλος Μαθήματος	Πιστωτικές Μονάδες ECTS
EDUC-545	Διδακτική της Νεοελληνικής Γλώσσας και των Κειμένων	9
Προαπαιτούμενα	Τμήμα	Εξάμηνο
Κανένα	Παιδαγωγικών Σπουδών	Χειμερινό/Εαρινό
Κατηγορία Μαθήματος	Γνωστικό Πεδίο	Γλώσσα Διδασκαλίας
Υποχρεωτικό	Διδακτική της γλώσσας και της λογοτεχνίας	Ελληνική
Επίπεδο Σπουδών	Διδάσκων	Έτος Σπουδών
2 ^{ος} Κύκλος	Δρ Αθανάσιος Νάκας	1 ^ο
Τρόπος Διδασκαλίας	Πρακτική Άσκηση	Συναπαιτούμενα
Προσωπική Επικοινωνία	N/A	Κανένα

Στόχοι Μαθήματος:

Οι βασικοί στόχοι του μαθήματος είναι οι φοιτητές να:

- συνειδητοποιήσουν τις βασικότερες προϋποθέσεις για την αποτελεσματικότερη διδασκαλία του γλωσσικού μαθήματος στα πλαίσια της επικοινωνιακής μεθόδου.
- κατανοήσουν με συγκεκριμένα παραδείγματα τη σημασία της γλωσσικής επίγνωσης, όχι μόνο για τους μαθητές, αλλά και για τους εκπαιδευτικούς και τους γονείς.
- γνωρίσουν σε βάθος τους μηχανισμούς λειτουργίας του ποιητικού λόγου για την καλύτερη ερμηνεία του.
- εξετάσουν τον ρόλο των γλωσσικών ποικιλιών (διαλέκτων, ιδιωμάτων) στην εκπαίδευση και να βρουν τρόπους αξιοποίησής τους (ιδιαίτερα της κυπριακής), σε συνδυασμό με την ενίσχυση της αυτοεικόνας των διαλεκτοφώνων.
- συζητήσουν τρόπους απάλειψης των γλωσσικών στερεότυπων
- αξιολογήσουν με αντικειμενικότερα κριτήρια τον γραπτό λόγο και να αποφύγουν, όσο γίνεται το διαισθητικό κριτήριο.

Μαθησιακά Αποτελέσματα:

Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

1. Αναγνωρίζει τις σχέσεις και τις διαφορές ανάμεσα σε ποικίλους τύπους κειμένων με βάση τα ειδολογικά και τα γλωσσικά τους χαρακτηριστικά.
2. Να κάνει τη διάκριση ανάμεσα στις διαφορετικές γλωσσικές ποικιλίες, όπως και ανάμεσα στην ιδιόλεκτο, το (κατεξοχήν) λογοτεχνικό ύφος και το συλλογικό/ λειτουργικό ύφος συγκεκριμένου κειμενικού είδους.

3. Να αντιλαμβάνεται το ρόλο της εκπαίδευσης στη διάλυση των ιδεολογικών στερεοτύπων και των προκαταλήψεων σε βάρος των 'ανεπίσημων' γλωσσικών ποικιλιών.
4. Να σχεδιάζει μαθήματα σχετικά με τη διδασκαλία του λεξιλογίου και να προετοιμάζει σχετικό διδακτικό υλικό.

Περιεχόμενο Μαθήματος:

- Εισαγωγή σε βασικές έννοιες της εκπαιδευτικής γλωσσολογίας.
- Προϋποθέσεις για μια σωστή γλωσσική διδασκαλία. Γλωσσικές δεξιότητες. Γλωσσική επίγνωση.
- Η επικοινωνιακή προσέγγιση. Ύφος και γλώσσα. Κειμενοκεντρικές προσεγγίσεις: Θεωρητικό υπόβαθρο. Κειμενικά είδη.
- Διδακτική προσέγγιση της σύγχρονης ποίησης. Ασκήσεις παραγωγής και κατανόησης κειμένων.
- Βασικές έννοιες της κοινωνιογλωσσολογίας.
- Η διδασκαλία της μητρικής γλώσσας.
- Πολυτροπικότητα. Ανάλυση λογοτεχνικών έργων γραμμένων στην κυπριακή διάλεκτο.
- Η διδακτική και η διδασκαλία κειμένων που αναφέρονται στη διαπολιτισμική επικοινωνία και τα γλωσσικά στερεότυπα.
- Τρόποι δημιουργίας γλωσσικών ασκήσεων.
- Καινοτόμες διδακτικές προσεγγίσεις.

Μαθησιακές Δραστηριότητες και Διδακτικές Μέθοδοι:

Διάλεξη, Ατομική και ομαδική εργασία, Ατομική καθοδήγηση, Παρουσιάσεις papers από φοιτητές, Προβολή videos-DVD με συναφές περιεχόμενο.

Μέθοδοι Αξιολόγησης:

Διαμορφωτική αξιολόγηση-ανατροφοδότηση, Ατομική εργασία, Ομαδική εργασία- παρουσίαση, Τελική εξέταση.

Απαιτούμενα Διδακτικά Εγχειρίδια και Βιβλιογραφία:

Τίτλος	Συγγραφέας	Εκδοτικός Οίκος	Έτος	ISBN
Γλωσσοφιλολογικά (Τόμ. Α' + Β' + Γ' + Δ')	Θανάσης Νάκας	Πατάκης	2006-2014	960-90740-5-7
Σχήματα (Μορφο)λεξικής Επανάληψης α'	Θανάσης Νάκας	Αθήνα, Πατάκης	2007	960-16-2148-2

Όψεις της νεολογίας: Σύμφυση και Επανετυμολόγηση	Γ. Κατσούδα & Θαν. Νάκας	Αθήνα, Πατάκης	2013	9789601652153
--	-----------------------------	----------------	------	---------------

Προτεινόμενα Διδακτικά Εγχειρίδια και Συμπληρωματική Βιβλιογραφία:

Τίτλος	Συγγραφέας	Εκδοτικός Οίκος	Έτος	ISBN
Language, Literacy and Early Childhood Education	Janet Fellowes, Grace Oakley	Oxford University Press	2011	9780195566284
Linguistics at School. Language Awareness in Primary and Secondary Education	Kristin Denham, Anne Lobeck	Cambridge University Press	2010	9780521887014
Έρευνα και πρακτική του γραμματισμού στην ελληνική κοινωνία: ανάγκες και προοπτικές	επιμέλεια: Π. Παπούλια - Τζελέπη, Α. Φτερνιάτη, Κ. Θηβαίος	Ελληνικά Γράμματα	2006	9789604422418
Γλώσσα και γραμματισμός στη νέα χιλιετία	Επιμέλεια: Π. Παπούλια - Τζελέπη, Ευφημία Τάφα	Ελληνικά Γράμματα	2004	9789604066803
Teaching multiliteracies across the curriculum: changing contexts of text and image in classroom	Len Unsworth	Open University Press	2001	9780335206056
Γλώσσα και εκπαίδευση. Θέματα διδασκαλίας της νεοελληνικής γλώσσας	Χαραλαμπάκης Χρ.	Αθήνα	1994	
Γλωσσική και λογοτεχνική κριτική	Χαραλαμπάκης Χρ.	Αθήνα	1998	

A course in language teaching. Practice and theory, 6 ^η ανατύπωση	Ur P.	Cambridge University Press.	2000	9780521449946
Η διδασκαλία της λειτουργικής χρήσης της γλώσσας: Θεωρία και πρακτική εφαρμογή,	Χαραλαμπόπουλος Αγ. & Χατζησαββίδης Σωφρ.,	Κώδικας	1997	9789607332356
Επικοινωνιακές διδακτικές προτάσεις.	Ιορδανίδου Ά. & Φτερνιάτη Ά.	Πατάκης	2000	9789603788737
Κειμενοκεντρική προσέγγιση του γραπτού λόγου ή Αφού σκέφτονται γιατί δεν γράφουν,;	Ματσαγγούρας Ηλ.	Γρηγόρης.	2001	9789603332633
Διδασκαλία νεοελληνικής γλώσσας, νέα έκδοση	Τομπαίδης Δ.	Θεσσαλονίκη.	1992	024000018105
Η διδασκαλία της γραμματικής στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Η επίδραση της γλωσσικής επιστήμης στην εξέλιξή της	Μήτσης Ναπ.	Αθήνα	1995	
Στοιχειώδεις αρχές και μέθοδοι της εφαρμοσμένης γλωσσολογίας. Εισαγωγή στη διδασκαλία της Ελληνικής ως δεύτερης (ή ξένης) γλώσσας	Μήτσης Ναπ	Αθήνα.	1998	9789600107661
Εισαγωγή στη διδακτική των ζωντανών γλωσσών. Προβλήματα - προτάσεις	Τοκαλίδου Β.	Αθήνα	1986	9789603757498

Γλώσσα, Επικοινωνία και Γλωσσική Αγωγή.	Τοκατλίδου Β.	Πατάκης	2003	9789601606330
Θέματα σύνταξης της νεοελληνικής γλώσσας,	Τομπαδης Δ.	Θεσσαλονίκη.	1994	9789603514541.
Η ελληνική γλώσσα και οι διάλεκτοί της.	Χριστίδης Α.-Φ. κ.ά.	ΥΠΕΠΘ & Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας	2000	
Αναδομώντας τα κειμενικά είδη του σχολικού γραμματισμού. Δεδομένα από τη συνεργασία με δασκάλους ερευνητές σε δημόσια σχολεία αστικών περιοχών.	Christine C. Pappas, Liliana Barro Zecker,	Επίκεντρο	2006	978-960-458-018-7
Ο γραπτός λόγος σε κοινωνικοπολιτισμικά πλαίσια. Κειμενικές πρακτικές και διαδικασίες μάθησης,	Estrem Heidi, Adler - Kassner Linda κ.ά.	Επίκεντρο.	2009	960-458-017-5